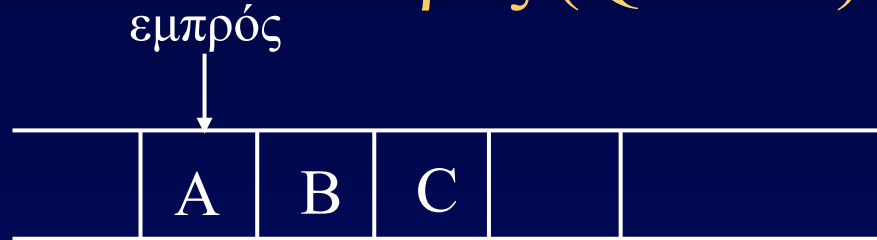
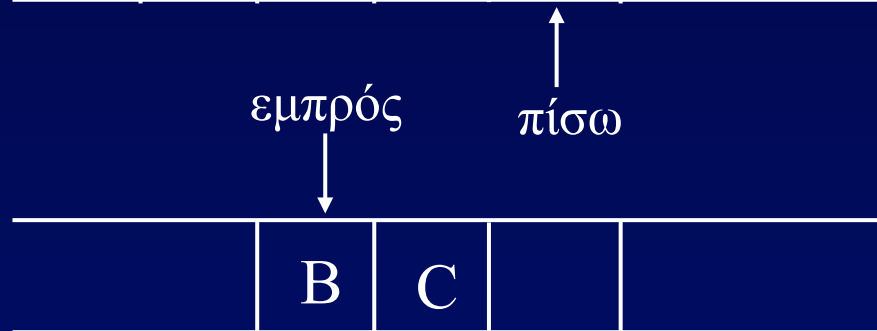

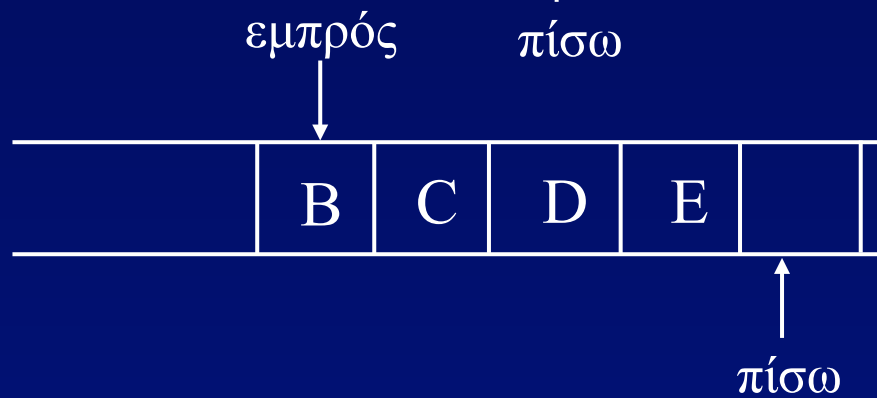
Ουρές (Queues)

FIFO

Διαγραφή

Εισαγωγή

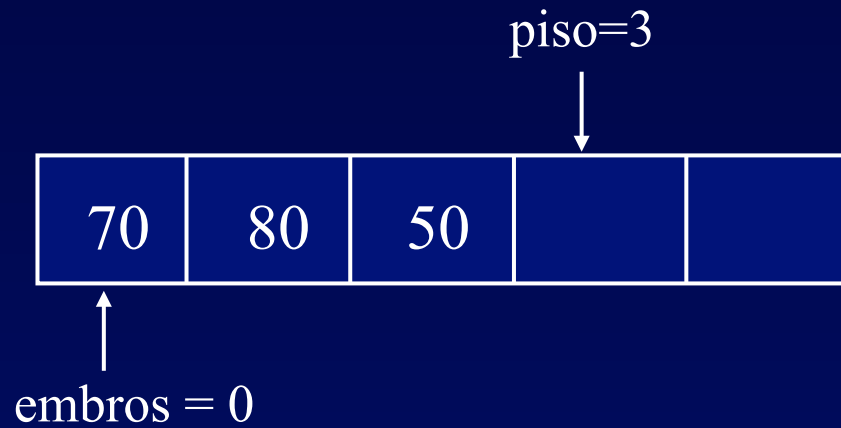
Ορισμός

Η ουρά είναι μια γραμμική λίστα στην οποία η διαγραφή ενός στοιχείου γίνεται στο ένα άκρο το οποίο καλείται **εμπρός** (front) και η εισαγωγή ενός στοιχείου γίνεται στο άλλο άκρο το οποίο καλείται **πίσω** (rear).

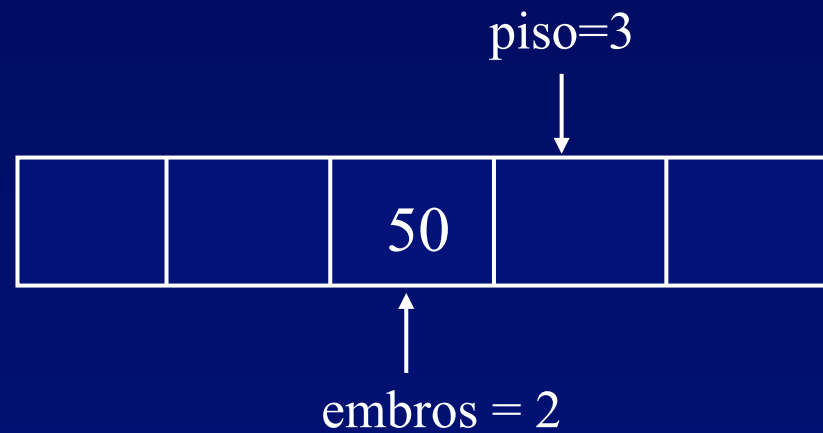
Βασικές πράξεις

Δημιουργία, Κενή, Πρόσθεση, Απομάκρυνση

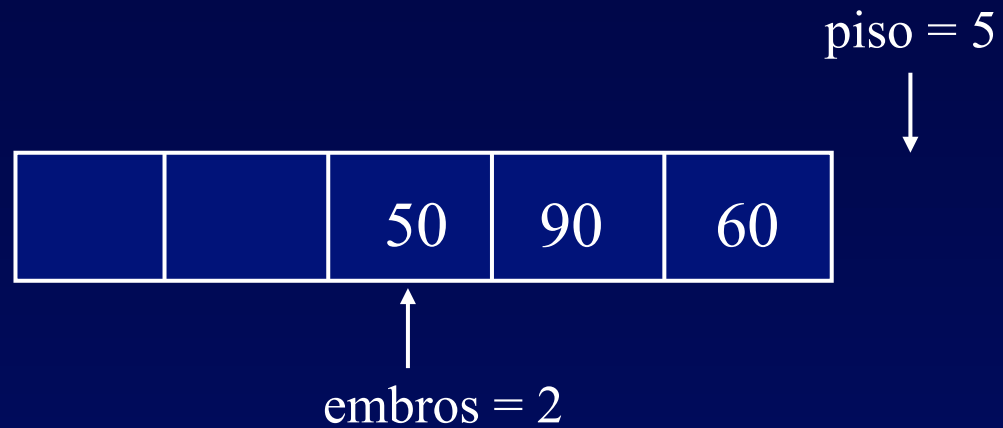
Υλοποίηση με πίνακα

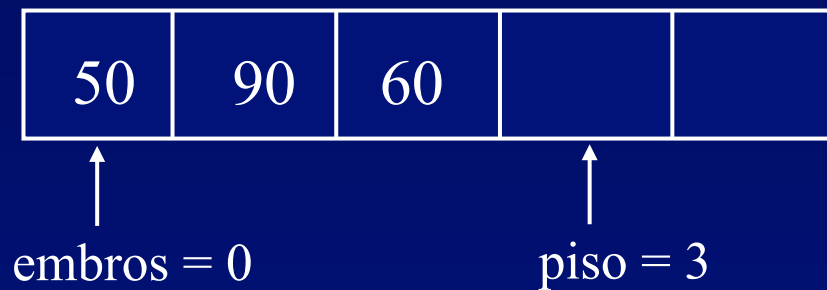
Αν υποθεθεί ότι διαγράφονται δύο στοιχεία, τότε έχουμε :

Η πρόσθεση των 90 και 60 θα τροποποιήσει το σχήμα στο παρακάτω :

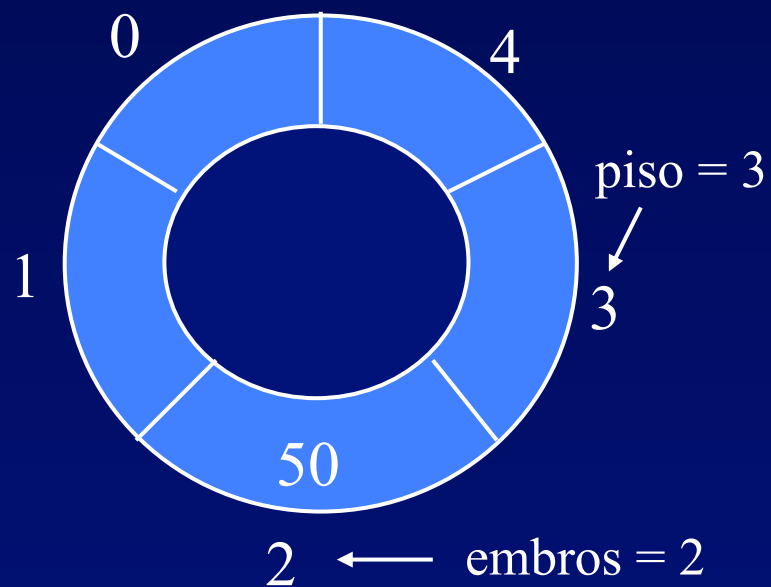
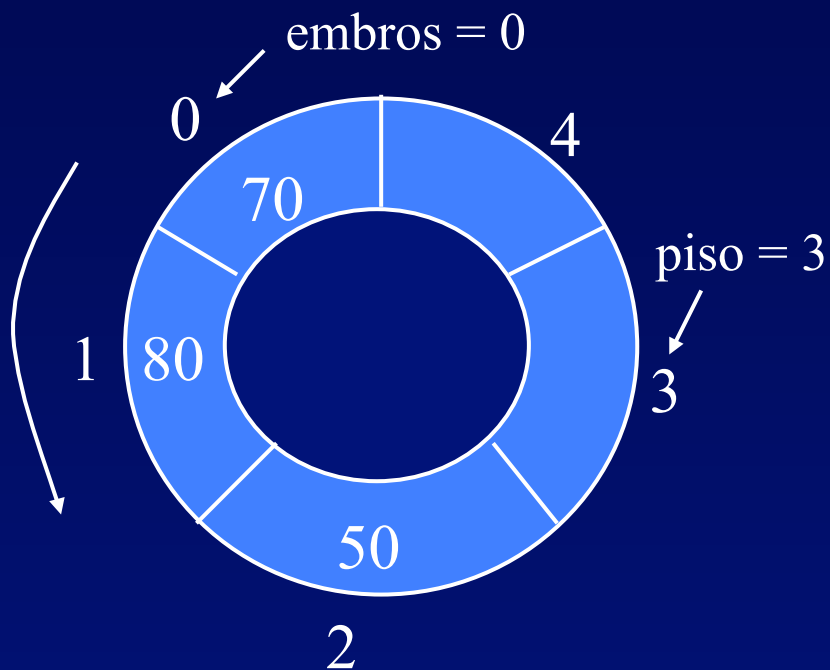
Πώς θα γίνει η πρόσθεση ενός επιπλέον στοιχείου;

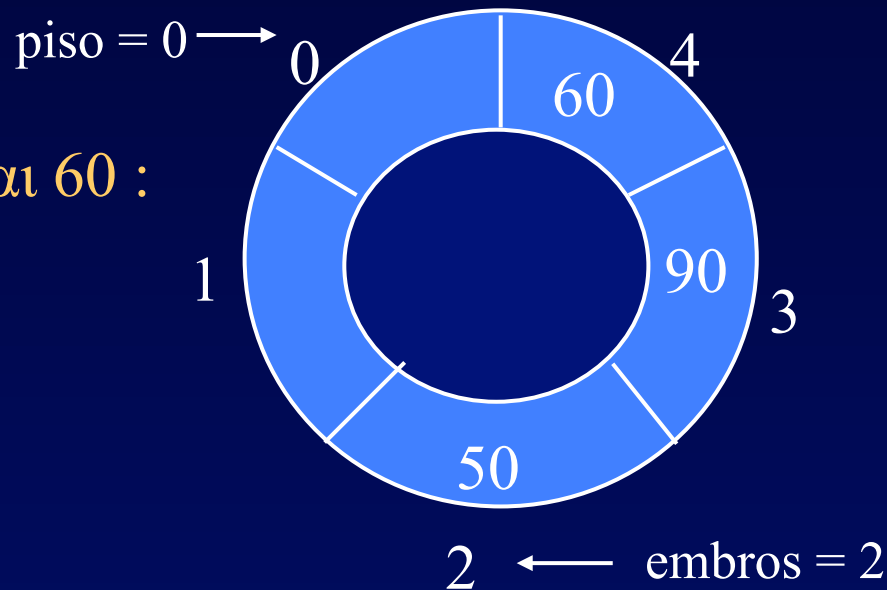
$O(n)$

Η μετακίνηση των στοιχείων της ουράς μπορεί να αποφευχθεί αν φανταστούμε ότι ο πίνακας που φιλοξενεί την ουρά είναι **κυκλικός (circular)**, με το πρώτο στοιχείο του να έπεται του τελευταίου.

Διαγραφή των 70 και 80

Πρόσθεση των 90 και 60 :

Μετακίνηση του δείκτη piso :

Αν $piso == plithos - 1$ τότε

$piso = 0$

διαφορετικά

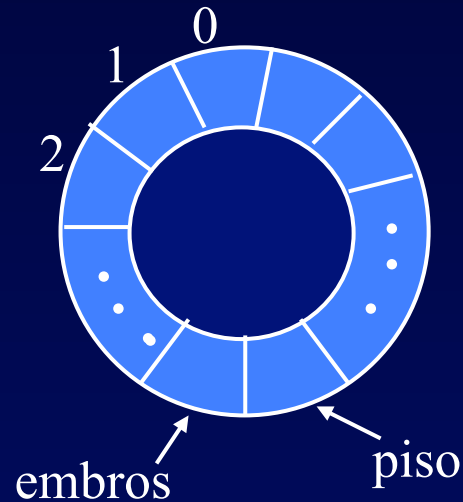
$piso = piso + 1$

ή $piso = (piso + 1) \% plithos$

Μετακίνηση του δείκτη embros :

$embros = (embros + 1) \% plithos$

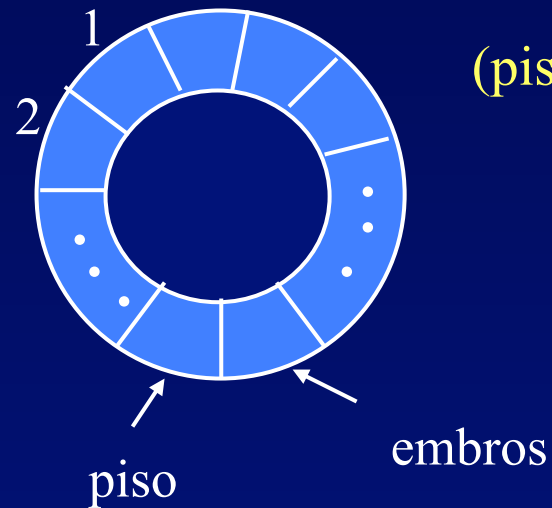
- Κενή Ουρά

τότε μετά τη διαγραφή του μοναδικού στοιχείου :

$$\text{embros} == \text{piso}$$

- Πλήρης Ουρά

Συνθήκη για την πλήρη ουρά :

$$(\text{piso} == \text{plithos}-1) \text{ AND } (\text{embros} == 0) \\ \text{OR} \\ (\text{embros} == \text{piso}+1)$$

Εναλλακτικά:

$$(\text{piso}+1) \% \text{plithos} == \text{embros}$$

Υλοποίηση

```
#define plithos ...
typedef ...   typos_stoixeiou;
typedef typos_stoixeiou   typos_pinaka[plithos];
typedef struct
    {
        int embros, piso;
        typos_pinaka pinakas;
    } typos_ouras;

typos_ouras  oura ;
```

Η υλοποίηση της δημιουργίας μιας κενής ουράς έχει σαν αποτέλεσμα οι δείκτες embros και piso να λάβουν την αρχική τιμή 0.


```
void dimiourgia(typos_ouras *oura)
/* Προ: Καμμία
   Μετά: Δημιουργία κενής ουράς.
*/
{
    oura->embros=0;
    oura->piso=0;
}
```

```
int keni(typos_ouras oura)
/* Μετά: Η συνάρτηση επιστρέφει 1 αν η oura είναι κενή
αλλιώς          επιστρέφει 0. */
{
    return ((oura.embros)==(oura.piso));
}
int gemati(typos_ouras oura)
/* Μετά: Αν η ουρά είναι γεμάτη τότε η συνάρτηση
επιστρέφει 1 αλλιώς επιστρέφει 0 */
{
    int neo_piso = (oura.piso+1) % plithos;
    if (neo_piso == oura.embros)
        return 1;
    else
        return 0;
}
```

Η πρόσθεση ενός στοιχείου στην ουρά γίνεται στη θέση που δείχνει ο δείκτης `πισο`, ο οποίος μετά την πρόσθεση προχωρά μια θέση προς την αντίθετη κατεύθυνση των δεικτών του ρολογιού.

```
void prothesi(typos_ouras *oura, typos_stoixeiou stoixeio)
```

```
/* Προ : Δημιουργία ουράς. Η ουρά δεν είναι γεμάτη.
```

```
Μετά: το stoixeio προστίθεται στο πίσω μέρος της ουράς */
```

```
{  
    if (gemati(*oura))  
        printf (“ Η ουρά είναι γεμάτη”);  
    else  
    {  
        oura->pinakas[oura->πισο]= stoixeio;  
        oura->πισο= (oura->πισο+1) % plithos;  
    }  
}
```

Η απομάκρυνση ενός στοιχείου από την ουρά γίνεται από το εμπρός μέρος. Απομακρύνεται δηλαδή το στοιχείο που δείχνει ο δείκτης embros.

```
void apomakrynsi(typos_ouras *oura, typos_stoixeiou  
*stoixeio)
```

```
/* Προ : Η ουρά δεν είναι κενή.
```

```
Μετά: Ανάκτηση και απομάκρυνση του πρώτου στοιχείου της  
ουράς. Η τιμή του καταχωρείται στο stoixeio. */
```

```
{    if (keni(*oura))  
        printf(" Η ουρά είναι κενή");  
    else  
    {  
        *stoixeio=oura->pinakas[oura->embros];  
        oura->embros=(oura->embros+1) % plithos;  
    }  
}
```

Υλοποίηση ουράς με λογική μεταβλητή

Στην υλοποίηση αυτή χρησιμοποιείται μια λογική μεταβλητή προκειμένου να ελεγχθεί αν μια ουρά είναι κενή ή γεμάτη. Οι δηλώσεις είναι τώρα οι εξής:

```
#define plithos ...
typedef ... typos_stoixeiou;
typedef typos_stoixeiou typos_pinaka[plithos];
typedef struct
{
    int embros, piso, adeia;
    typos_pinaka pinakas;
} typos_ouras;
```

Λαμβάνοντας υπόψη τις παραπάνω δηλώσεις, οι υλοποιήσεις των βασικών πράξεων για τον ΑΤΔ ουρά τροποποιούνται ως εξής:

```
void dimiourgia(typos_ouras *oura)
/*Προ : Καμμία.
  Μετά: Η oura είναι μια κενή ουρά. */
{
    oura->embros=0;
    oura->piso=0;
    oura->adeia=1;
}
```

```
int keni(typos_ouras oura)
/* Μετά: Η συνάρτηση επιστρέφει 1 αν η oura είναι κενή
αλλιώς επιστρέφει 0. */
{
    return (oura.adeia);
}
```

```
int gemati(typos_ouras oura)
```

```
/* Προ : Δημιουργία ουράς.
```

```
Μετά: Αν η ουρά είναι γεμάτη τότε επιστρέφει 1 διαφορετικά  
επιστρέφει 0 */
```

```
{
```

```
    return ((oura.embros==oura.piso) && !keni(oura));
```

```
}
```



```
void prothesi(typos_ouras *oura, typos_stoixeiou stoixeio)
/* Προ : Δημιουργία ουράς.
   Μετά: Εισάγεται στο πίσω μέρος της ουράς η τιμή του stoixeio.
*/
{
    if (gemati(*oura))
        printf(" Η ουρά είναι γεμάτη");
    else
    {
        oura->pinakas[oura->pisto]=stoixeio;
        oura->pisto=(oura->pisto+1) % plithos;
        oura->adeia=0;
    }
}
```

```
void apomakrynsi(typos_ouras *oura, typos_stoixeiou *stoixeiou)
/* Προ : Δημιουργία ουράς.
  Μετά: Απομάκρυνση και ανάκτηση του πρώτου στοιχείου της
ουράς.*/
{
    if (keni(*oura))
        printf(" Κενή ουρά");
    else
    {
        *stoixeiou=oura->pinakas[oura->embros];
        oura->embros=((oura->embros+1) % plithos);
        oura->adeia = (oura->embros==oura->piso);
    }
}
```

Υλοποίηση ουράς με μετρητή

Στην περίπτωση αυτή χρησιμοποιείται ένας μετρητής για τον υπολογισμό των θέσεων στην ουρά. Οι δηλώσεις για μια ουρά έχουν τη μορφή :

```
#define plithos ...
typedef ... typos_stoixeiou;
typedef typos_stoixeiou typos_pinaka[plithos];
typedef struct
{
    typos_pinaka pinakas;
    int metritis, embros, piso;
} typos_ouras;
typos_ouras oura;
```

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι υλοποιήσεις των βασικών πράξεων για μια ουρά:

```
void dimiourgia(typos_ouras *oura)
{
    oura->metritis=0;
    oura->embros=0;
    oura->piso=0;
}
```

```
int keni(typos_ouras oura)
```

```
/*Προ : Η ουρά έχει δημιουργηθεί.
```

```
Μετά : Η συνάρτηση επιστρέφει 1 ή 0 ανάλογα αν η ουρά  
είναι κενή ή όχι*/
```

```
{
```

```
    return (oura.metritis == 0);
```

```
}
```

Επίσης είναι χρήσιμο να είναι γνωστό πότε η ουρά είναι γεμάτη.

```
int gemati(typos_ouras oura)
```

```
/*Προ : Η oura έχει δημιουργηθεί.
```

```
Μετά: Η συνάρτηση επιστρέφει 1 ή 0 ανάλογα αν η oura  
είναι γεμάτη ή όχι*/
```

```
{
```

```
    return (oura.metritis == plithos);
```

```
}
```

```
void prosthesi(typos_ouras *oura, typos_stoixeiou stoixeio)
/*Προ : Η oura έχει δημιουργηθεί.
Μετά : Το stoixeio έχει τοποθετηθεί στο πίσω μέρος της oura*/
{
    if (gemati(*oura))
        printf(" Η ουρά είναι γεμάτη");
    else
    {
        oura->metritis++;
        oura->pinakas[oura->piso]=stoixeio;
        oura->piso=(oura->piso+1) % plithos;
    }
}
```

```
void apomakrynsi(typos_ouras *oura, typos_stoixeiou  
*stoixeiou)
```

```
/*Προ : Η oura έχει δημιουργηθεί και δεν είναι κενή.
```

```
Μετά : Το πρώτο στοιχείο της ουράς απομακρύνθηκε και η  
τιμή του καταχωρήθηκε στο stoixeiou*/
```

```
{  
    if (keni(*oura))  
        printf(“ Η ουρά είναι κενή”);  
    else  
    {  
        oura->metritis--;  
        *stoixeiou=oura->pinakas[oura->embros];  
        oura->embros=(oura->embros+1) % plithos;  
    }  
}
```


Εφαρμογή : Προσομοίωση ουράς αναμονής

Μελέτη συμπεριφοράς μιας ουράς σε ένα ταμείο

Δεδομένα προσομοίωσης

- Πιθανότητα άφιξης ενός πελάτη εντός ενός λεπτού
- Χρόνος (σταθερός) εξυπηρέτησης ενός πελάτη
- Συνολικός χρόνος προσομοίωσης

Παράσταση των αντικειμένων (δεδομένων). Ο ταμίας παριστάνεται με μια απλή μεταβλητή τύπου `int`, της οποίας η τιμή θα είναι ίση με το χρόνο εξυπηρέτησης όταν ένας πελάτης μετακινείται στο ταμείο και ελαττώνεται κατά 1 κάθε λεπτό που ο πελάτης παραμένει στο ταμείο. Όταν ο μετρητής αυτός λάβει την τιμή 0, ο ταμίας είναι ελεύθερος και θα πρέπει να έλθει στο ταμείο ο επόμενος πελάτης.

Αυτό που ενδιαφέρει να γνωρίζουμε για κάθε πελάτη είναι ο χρόνος αναμονής του στην ουρά.. Έτσι κάθε πελάτης μπορεί επίσης να παρασταθεί με μια απλή μεταβλητή τύπου `int`. Με την εισαγωγή του πελάτη στην ουρά ο μετρητής αυτός τίθεται ίσος με 0 και αυξάνεται κατά 1 για κάθε λεπτό παραμονής.

Τέλος, για τον υπολογισμό της μέσης τιμής του χρόνου αναμονής, θα πρέπει να είναι γνωστό το πλήθος των πελατών και ο συνολικός χρόνος αναμονής όλων των πελατών.

Το ακόλουθο πρόγραμμα εκτελεί την προσομοίωση της ουράς με ένα ταμείο

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <time.h>
/* Σε αυτό το σημείο ο χρήστης εισάγει τον ορισμό του τύπου
δεδομένων typos_ouras και τις αντίστοιχες συναρτήσεις */
main()
{
    typos_ouras oura; /* ουρά πελατών */
    float pithanotita_aphiksis; /* πιθανότητα άφιξης
                                ενός πελάτη σε ένα λεπτό */
    int xronos_eksipiretisis; /* χρόνος για την εξυπηρέτηση
                                ενός πελάτη */
    int xronos_prosomoiosis; /* συνολικός
                                χρόνος προσομοίωσης */
}
```

συνέχεια


```
int xronos; /* το ρολόϊ της προσομοίωσης */
int enaromenon_xronos; /* χρόνος που
απομένει για το τέλος της εξυπηρέτησης ενός πελάτη */

int arithmos_relaton; /* πλήθος των
πελατών που εξυπηρετήθηκαν */
int xronos_anamoni; /* συνολικός
χρόνος αναμονής */
int xronos_eisodou; /* η ώρα που
εισήλθε ο πελάτης στην ουρά */

float mesos_xronos; /* μέσος χρόνος αναμονής */

float random;
```

συνέχεια

```
scanf("%d %f %d",&xronos_prosomoiosis,  
      &pithanotita_aphiksis, &xronos_eksipiretisis);  
printf("Η προσομοίωση θα διαρκέσει %4d λεπτά.\n",  
      xronos_prosomoiosis);  
printf("Η πιθανότητα άφιξης ενός πελάτη σε ένα λεπτό  
είναι");  
printf("%4.2f.\n",pithanotita_aphiksis);  
printf("Η διάρκεια εξυπηρέτησης ενός πελάτη είναι: ");  
printf("%d λεπτά.\n",xronos_eksipiretisis);  
fflush (stdin);
```

συνέχεια

```
dimiourgia (&oura);  
xronos = 0;  
enapomenon_xronos = 0;  
arithmos_pelaton = 0;  
xronos_anamoni = 0;  
srand(time(NULL));  
  
while (xronos < xronos_prosomoiosis)  
{  
    random=( (float) rand() ) / (float) RAND_MAX ;  
    if ( random < pithanotita_aphiksis )  
        prosthesi(&oura, xronos);  
}
```

συνέχεια

```
if (enapomenon_xronos == 0)
/* ελεύθερος ταμίας*/
    if (!keni(oura)) /* υπάρχει πελάτης */
        {
            apomakrynsi(&oura, &xronos_eisodou);
            xronos_anamonis += (xronos - xronos_eisodou);
            arithmos_pelaton++;
            enapomenon_xronos =xronos_eksipiretisis;
        }
    xronos++;
    if (enapomenon_xronos > 0)
        enapomenon_xronos--;
} /* while */
```

συνέχεια

```
if (arithmos_pelaton == 0)
    mesos_xronos = 0.0;
else
    mesos_xronos = ((float)xronos_anamoni) /
((float)arithmos_pelaton);
    printf("Εξυπηρετήθηκαν %1d πελάτες", arithmos_pelaton);
    printf("Ο μέσος χρόνος αναμονής ήταν %4.2f λεπτά.\n",
mesos_xronos);
}
```